

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Tijdsbeleving

Tijd bij de Romeinen

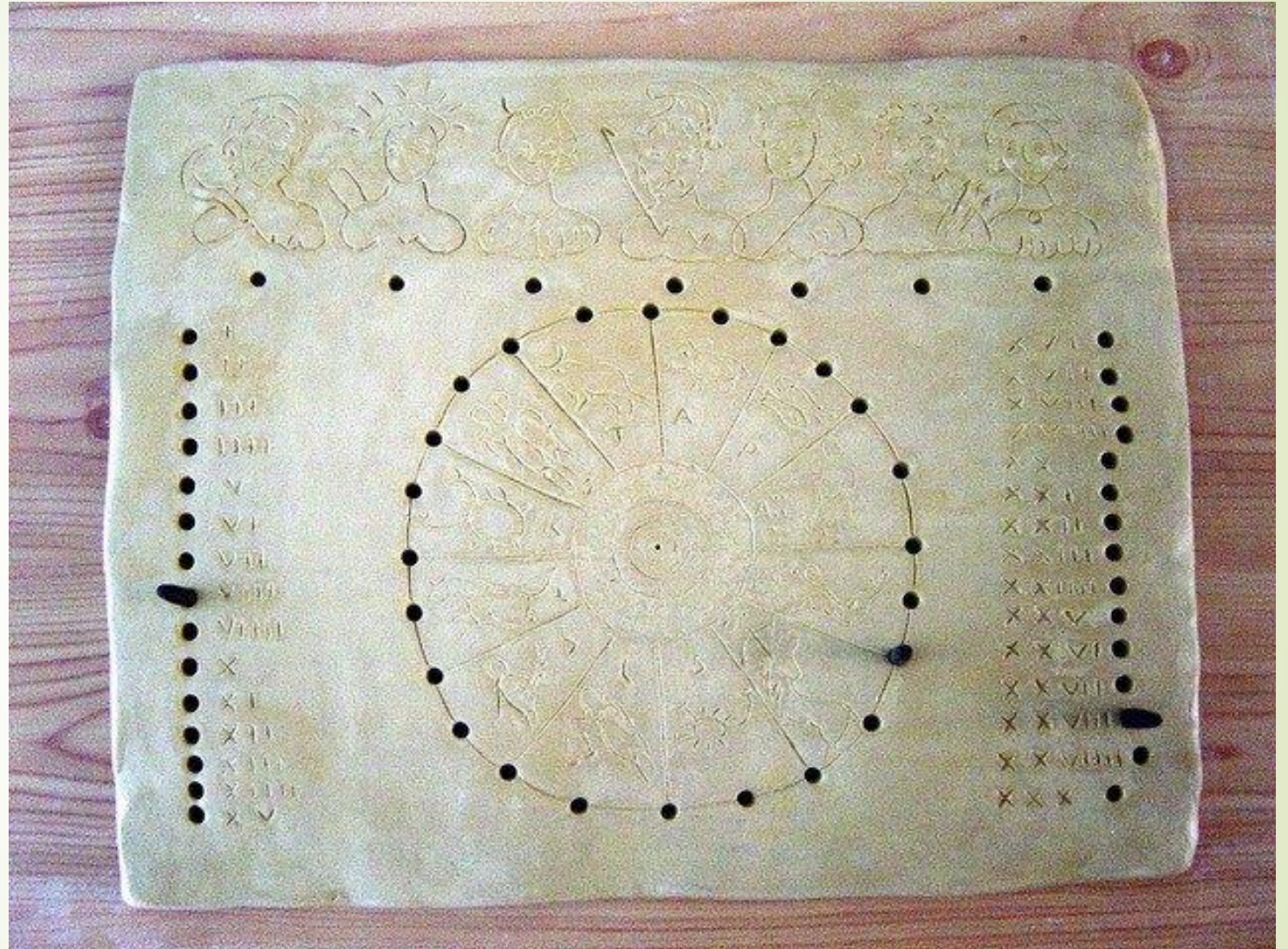

Tijd

- Waar denk je aan bij het begrip tijd?
- Minuten, uren, dagen
- Weken, maanden, jaren
- Dagritme, weekritme, jaarritme
- Wat is jouw dagritme en weekritme?
- Bespreek met je buur.
- Overeenkomsten, verschillen?

Tijd bij de Romeinen

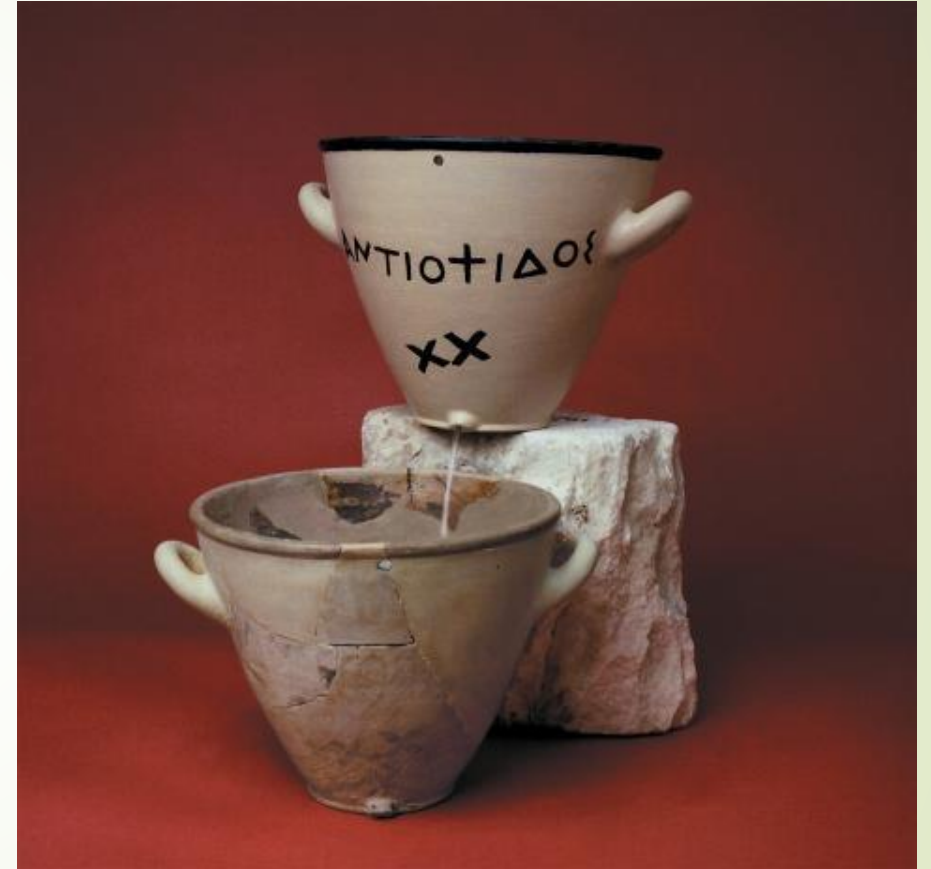
- Parapegma, uit de Romeinse keizertijd
- Om aan te geven welke dag het was
- Dagen, maanden, weekdag
- 12 uren in een dag
- Lengte uur afhankelijk van seizoen

Tijdmeting

Romeinse zonnenuijzer

Waterklok uit Athene

Juliaanse kalender

- Onze kalender is gebaseerd op Juliaanse kalender
- Hervorming door Julius Caesar in 1e eeuw voor Christus, maakte er 365 dagen van
- Invoering schrikkel dag
- Januari werd de eerste maand van het jaar. Wat was daarvoor de eerste maand van het jaar? Hoe kun je dat nu nog zien aan hoe wij de maanden noemen?

Vaste rustdagen

- Introductie vaste rustdag
- Vanaf 321 na Christus rechtbanken gesloten op zondag
- Daarvoor alleen feestdagen vrij van werk
- Papyrus uit Egypte: contract van een leerjongen

P. Oxy. 4 725

- 23 September 183 na Chr.
- Uit Oxyrhynchus, plaats in Egypte
- Contract voor jongen die vijf jaar in de leer gaat bij een wever
- Na het eerste jaar krijgt hij ook salaris
- 20 vrije dagen per jaar voor festivals
- Ischyron is een tussenpersoon

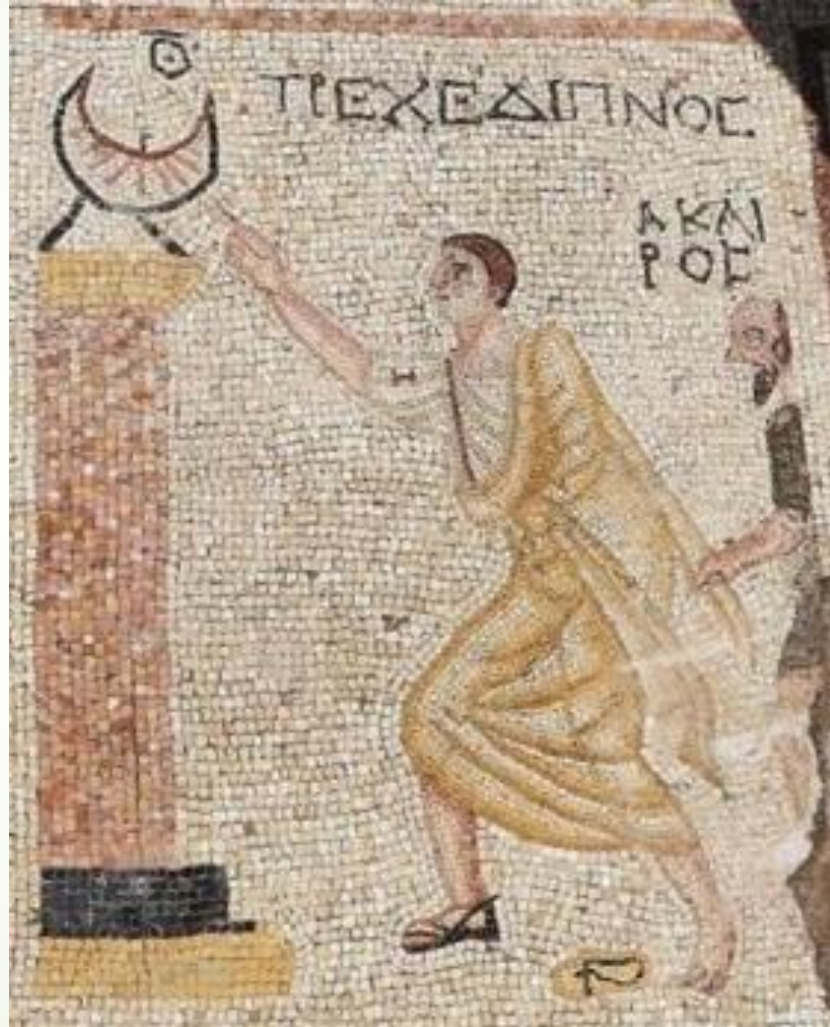
Contract van een jongen in de leer bij een wever

(183 na Christus)

- ‘De jongen zal twintig vakantiedagen per jaar hebben voor festivals, zonder inhouden van betaling van zijn loon nadat het betalen van loon is begonnen: maar als hij meer dagen niet werkt door luiheid of ziekte of ongehoorzaamheid of een andere reden, moet Ischyryon hem net zoveel dagen naar zijn leermeester brengen en moet hij blijven en al zijn taken uitvoeren, zoals eerder afgesproken, zonder loon, terwijl hij gevoed wordt door eerdergenoemde Ischyryon, omdat het contract onder deze voorwaarden is opgesteld.’

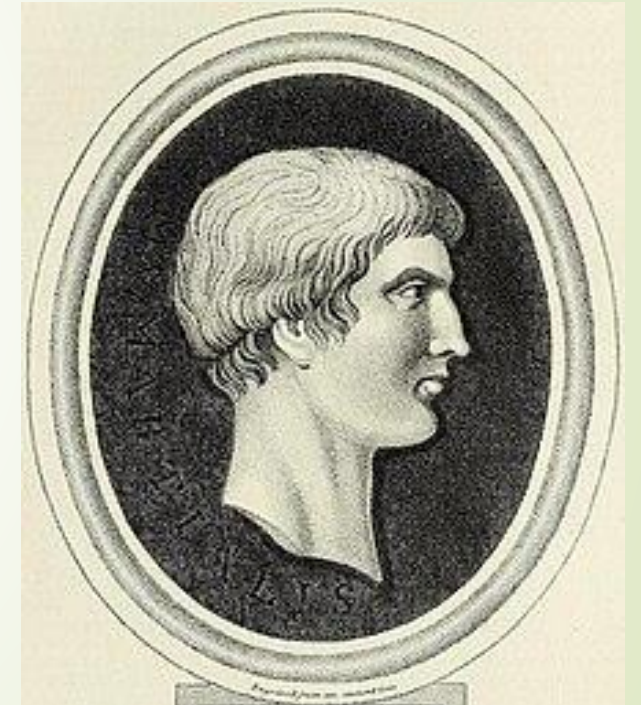
Op tijd voor het diner?

Mozaïek uit Antiochië,
derde of vierde eeuw

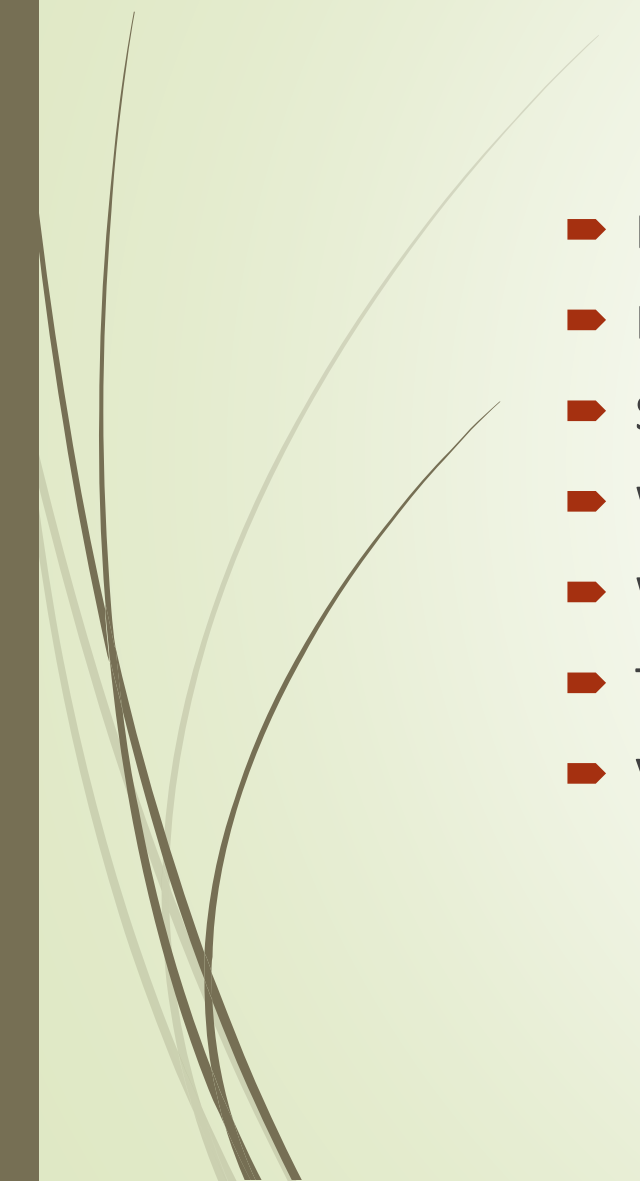
Martialis

- Romeins dichter uit 1e eeuw na Christus
- Schreef epigrammen
- Vaak geestige gedichten met maatschappijkritiek
- Epigrammen 4.8; 2.27; 8.67
- Lees de gedichten en beantwoord de vragen.

Verwerking

- Dagritme
- Etenstijd: negende uur (zie man die te laat kwam!)
- Sociale waarde op tijd komen, afhankelijk van context
- Waar kom je op tijd?
- Waar kom je te laat?
- Tijdsbeleving belangrijk onderdeel van cultuur en sociale conventies
- Verschil in dagelijkse ritmes tussen elite en tot slaafgemaakten